

El pla d'estudis dels mestres d'Educació Musical

Baltasar Bibiloni

Des del curs 1992/93 s'imparteixen a la UIB els estudis conduents a l'obtenció del títol de Mestre, especialitat Educació Musical. A l'hora d'haver de dissenyar el

per Madrid, es varen tenir en compte dos factors capitals per tal d'encertar en el reeiximent de la nova especialitat: el paper que la LOGSE assignava a la música dins la Primària (1)

dos nivells diferents, la Primària i la formació dels seus educadors es condicionen l'un a l'altre. En voler configurar un professional de l'educació s'ha de preveure el nivell de l'alumnat al qual ha de ser destinat.

corresponent pla d'estudis, pel que fa al que haurien de ser les assignatures específiques, més enllà dels mínims fixats

i el perfil més idoni de l'educador que n'hauria de ser el responsable. No es podia deixar de tenir present que, malgrat ser

ELS CONTINGUTS MUSICALS A PRIMÀRIA I EL PLA D'ESTUDIS DELS EDUCADORS

La llei, de manera més o menys explícita, marca cinc blocs temàtics sobre els quals ha d'incidir la tasca educativa musical de Primària:

- Cant i expressió vocal
- Expressió instrumental
- Moviment rítmic i dansa
- Llenguatge musical
- Música i cultura

Les assignatures que conformen el currículum de formació

(1) Els educadors musicals que es formen a la UIB són preparats per fer l'ensenyament a Primària. És fora de tota lògica que l'administració destini aquests docents a treballar la música a altres nivells, pels quals es necessita un altre tipus de preparació.

musical dels especialistes que es formen a la Facultat d'Educació de la UIB, responen totes a un o més dels blocs de Primària. Unes miren preferentment la formació del docent, altres la del músic sense oblidar mai que es forma un educador.

*** Primer curs:**

- Llenguatge musical
- Tècnica vocal
- Moviment rítmic i dansa
- Formació instrumental I

*** Segon curs**

- Llenguatge musical II
- Formació instrumental II
- Agrupacions musicals I
- Didàctica de l'expressió musical

*** Tercer curs**

- Agrupacions musicals II
- Història de la música i folklore
- Pràcticum

Unes consideracions referents a la correspondència entre les assignatures del currículum universitari i els blocs de Primària:

- Algunes assignatures que són cabdals en la formació de l'educador tenen un paper secundari com a bloc de Primària. Aquest és el cas, entre d'altres, del Llenguatge Musical que per l'educador, és la base del seu desenvolupament tècnic com a músic, en canvi per l'alumne de Primària és tan sols un apèndix que s'ha d'originar com a conseqüència del primordial aprofundiment d'altres capítols com són el cant, el moviment rítmic i la practica instrumental.

- El que en el pla d'estudis del mestre es treballa en forma d'assignatures compartimentades, a la Primària té un tractament totalment globalitzat. Globalització que el futur docent aprèn a fer principalment

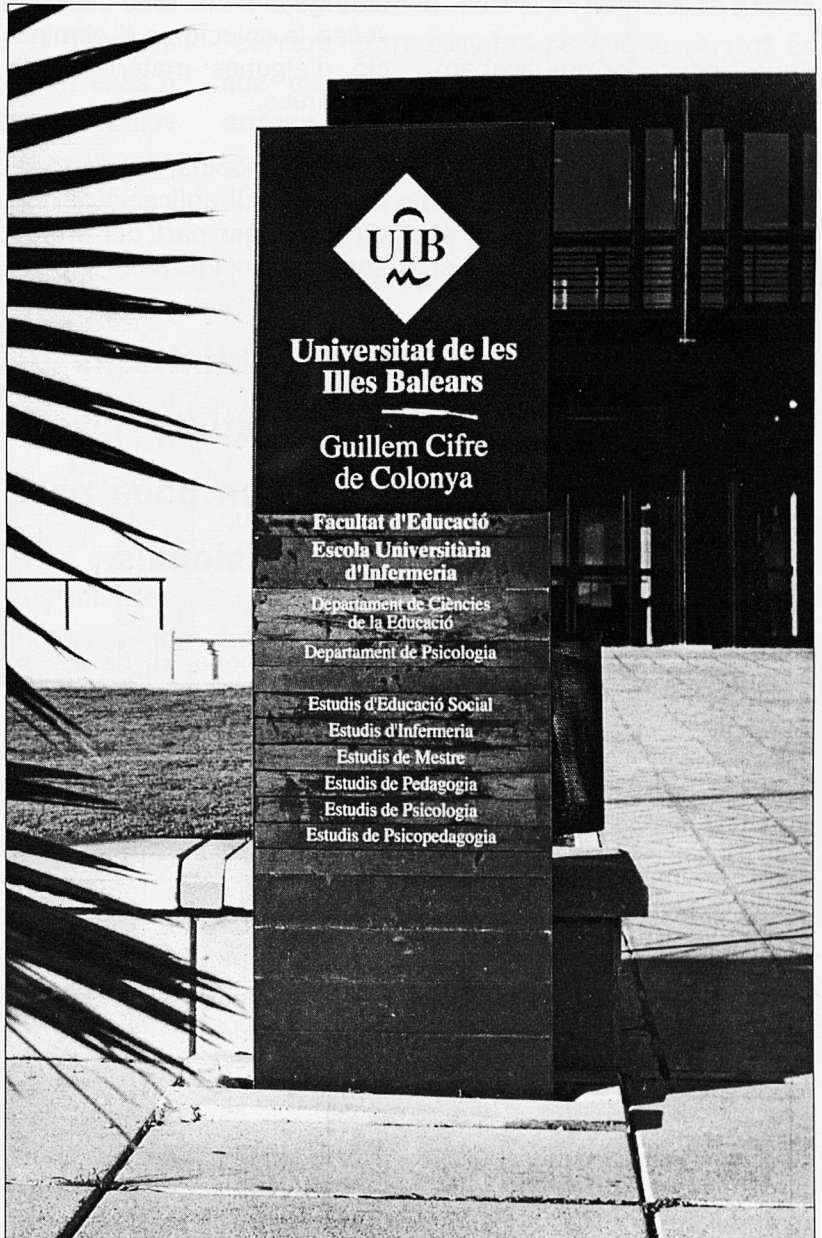
mitjançant la Didàctica de l'Expressió Musical i el Pràcticum.

PERFIL DE L'EDUCADOR MUSICAL A PRIMÀRIA

L'educador musical que es pretén per a la Primària és un professional amb una competència artística, tècnica i pedagògica que li permeti im-

transmetre per osmosi. La preparació tècnica que li ha de permetre una feina personal independent, sense entrebancs. La capacitat pedagògica que l'ha de portar a emprar la seva creativitat per trobar les millors estratègies de motivació dels infants.

Ara, quan la música s'està obrint camí de forma generalitza-

partir, amb tota solvència, la formació musical adient als nins i nines d'aquest nivell. La competència artística, la musicalitat, que ha de traspuar l'educador i que, amb el seu "modus operandi", ha de

da en els distints nivells educatius, el seu futur està, en bona part, en el prestigi dels seus professionals que, ultra estar capacitats, haurien de ser persones profundament convençudes de la tasca a

realitzar i abrindades per a la lluita que a vegades s'ha d'assumir vers algun càrrec de l'administració, algun director, alguns pares, etc. que ignoren de què privam una persona quan escatimam el seu dret a poder accedir a una educació musical de qualitat, encara que elemental.

ELS ALUMNES UNIVERSITARIS

Aquest educador que acabam de perfilar no podia sorgir a partir d'un alumnat que arribàs als estudis de mestre amb un analfabetisme musical absolut. Va semblar que el patró d'alumne idoni seria el

dis -sempre ens referim a la formació específica- és adequat a les necessitats professionals, si bé, algun alumne l'ha qualificat d'utòpic.

Els dos estaments voldrien més dedicació -més crèdits, en llenguatge universitari- per poder intensificar la dedicació a les matèries musicals. No manquen assignatures, manca temps per a treballar-les detingudament. Els alumnes veuen la solució en l'eliminació d'algunes matèries d'altres àrees.

L'alumnat opina, majoritàriament, que l'aplicació del pla d'estudis per part del professorat, considerada global-

encara que estiguin equipades amb piano, equip de so i pissarra pautaada. A més de ser aula convencional, l'aula de música ha de disposar d'espai per a la realització d'exercicis rítmico-corporals, i, alguna d'elles, ha de permetre poder tenir instal·lat permanentment i adequada l'instrumental Orff, que actualment ha de romandre amuntegat amb els inconvenients que comporta en pèrdua de temps i danys pels propis instruments.

- Manca l'espai on els alumnes puguin dedicar-se al treball personal en matèries en les quals és imprescindible un teclat. Es veu com a molt urgent resoldre aquesta deficiència, quan hom comprova que l'horari de classes deixa molt de temps buit i els alumnes, que ho desitgen o necessiten, no poden treballar aquestes matèries. Una sala amb teclats electrònics provists d'auriculars -tal com hi ha a la facultat una sala d'ordinadors- seria la solució.

Ara, quan la música s'està obrint camí de forma generalitzada en els distints nivells educatius, el seu futur està, en bona part, en el prestigi dels seus professionals.

que tingués un nivell mínim equivalent al que es necessita per accedir al grau mitjà d'un conservatori. Altrament, és impossible aconseguir, en tres cursos, un bon mestre especialista en música, tenint en compte:

a) l'edat a la qual s'arriba a la universitat no és la més escaient per començar uns estudis musicals amb pretensions professionals;

b) el currículum conté moltes altres assignatures de diferents àrees. (2)

VALORACIÓ

Professors i alumnes coincideixen en que el pla d'estu-

ment, és bona. Hi ha les excepcions de qui la qualifica de molt bona i de qui la veu dolenta.

El professorat no creu encertat que el Pràcticum quedi situat, en la seva totalitat, al final de la carrera. Repartit de forma gradual, al llarg dels tres cursos, hi hauria la possibilitat de contrastar més viscidament el binomi teoria-pràctica.

Hi ha altres mancances que no poden atribuir-se al pla d'estudis però que sí influeixen en la seva aplicació satisfactòria. En destacam dues:

- Les aules no són adients per a l'ensenyament de la música,

(2) *Tan legal com fora de raó és el fet que no pugui realitzar-se una prova específica per accedir a l'especialitat d'educació musical. És una pèrdua d'energies, temps i diners.*